

Sygn. akt VII U 788/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Danuta Dadej-Więsyk

Protokolant st. sekr. sąd. Marta Szacoń

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2016 roku w Lublinie

sprawy W. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o emeryturę

na skutek odwołania W. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 13 marca 2015 roku znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala W. C. prawo do emerytury począwszy od dnia(...)roku.

Sygn. akt VII U 788/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 marca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił W. C. przyznania prawa do emerytury, gdyż wnioskodawca nie udokumentował 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych ani 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł W. C. domagając się jej zmiany i przyznania prawa do emerytury. Wnosił o zaliczenie do stażu pracy okresu nauki zawodu od dnia(...)roku. Wskazał, że pracował w warunkach szczególnych w K. w okresie od dnia 30 czerwca 1971 roku do dnia 3 października 1973 roku oraz w M. jako spawacz w okresie od daty uzyskania uprawnień spawalniczych od dnia 11 maja 1976 roku do dnia 6 marca 1991 roku, od dnia 2 lipca 1996 roku do dnia 31 grudnia 1996 roku i od dnia 4 sierpnia 1997 roku do dnia 31 grudnia 1997 roku.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

W. C. urodzony (...) w dniu (...)roku złożył wniosek o emeryturę. Nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Przed organem rentowym udowodnił 24 lata, miesiąc i 4 dni okresów składkowych i nieskładkowych w tym 2 lata, 3 miesiące i 4 dni stażu pracy w warunkach szczególnych w okresie od dnia 30 czerwca 1971 roku do dnia 3 października 1973 roku (okoliczności bezsporne). Po przedłożeniu przez wnioskodawcę świadectwa pracy z dnia 16 sierpnia 2015

roku z Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o., organ rentowy doliczył wnioskodawcy okres zatrudnienia w ramach praktycznej nauki zawodu od dnia(...) roku do ogólnego stażu pracy. Łączny okres składkowy i nieskładkowy wyniósł ostatecznie 26 lat, 10 miesięcy i 24 dni (k. 52).

W. C. uprawnienia spawalnicze uzyskał w dniu 30 marca 1976 roku. Wówczas zakończył podstawowy kurs spawania gazowego. W dniu 3 czerwca 1976 roku wnioskodawca ukończył podstawowy kurs spawania elektrycznego, a z dniem 11 maja 1976 roku kurs drugiego stopnia spawania elektrycznego. Z dniem 17 lipca 1981 roku uzyskał uprawnienia do spawania ręcznego w osłonie argonu blach aluminium, (...) i stalowych, kwasoodpornych (okazanie książeczki spawacza na rozprawie – k. 34v). W dniu 30 października 1973 roku W. C. został zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w G. w pełnym wymiarze czasu pracy jako ślusarz (angaż – akta osobowe – k. 40). W dniu 1 kwietnia 1976 roku wnioskodawca został przeniesiony do pracy przy budowie (...) w W. na stanowisko ślusarza (umowa czasowego przeniesienia – ao). W dniu 19 lutego 1979 roku został czasowo przeniesiony do wykonywania obowiązków monter-spawacza (umowa czasowego przeniesienia – ao). Od dnia 1 kwietnia 1980 roku wnioskodawca formalnie zajmował stanowisko montera rurociągów technologicznych. W okresie od dnia 13 lutego 1979 roku do dnia 30 czerwca 1979 roku wnioskodawca został delegowany do wykonywania pracy ślusarza-montera w (...) B. w NRD (umowa o pracę – ao). Od dnia 4 lipca 1980 roku otrzymał stanowisko spawacza, które zajmował do ustania zatrudnienia w dniu 6 marca 1991 roku (świadczenie pracy, zaświadczenia kwalifikacyjne, karta obiegowa, angaże – ao). Stanowisko wnioskodawcy określano zamiennie bądź jako spawacz, bądź jako spawacz na wysokości (skierowania, karta ewidencyjna – ao). W dniu 3 stycznia 1983 roku wnioskodawca ponownie został skierowany do pracy w NRD jako spawacz. W umowie o pracę jako wykonywane stanowisko wskazano jednak monter (umowa czasowego przeniesienia, umowa o pracę – ao). Jako spawacz, za granicą w CSRS P., wnioskodawca pracował również w okresie od dnia 16 sierpnia 1988 roku do dnia 31 grudnia 1989 roku (umowa o pracę za granicą – ao).

W okresie od dnia 2 lipca 1996 roku do dnia 31 grudnia 1996 roku W. C. ponownie pracował w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Usługowym (...) sp. z o.o. w G. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku spawacza (świadczenie pracy, umowy o pracę – akta osobowe – k. 40)

W okresie od dnia 4 sierpnia 1997 roku do dnia 31 grudnia 1997 roku wnioskodawca był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Usługowym (...) na stanowisku spawacza (świadczenie pracy – akta osobowe – k. 40). W umowie o pracę jako miejsce wykonywania pracy wskazano (...) (...) P. (umowa o pracę – ao).

Przedsiębiorstwo (...) zajmowało się montażem rurociągów, konstrukcji stalowych, remontem budynków, wykonywaniem rurociągów i konstrukcji stalowych. Zatrudnionych w nim było około 200 pracowników. Pracownicy byli podzieleni na brygady 6-7 osobowe. W ich skład wchodziły monterzy, spawacze i majstrowie. W zakładzie nie zatrudniano ślusarzy. Na początku zatrudnienia wnioskodawca pracował jako monter przy remontowaniu młynów w różnych wydziałach Zakładów (...), które miały młyn węglowy na pył. Te z kolei zasilali kotły parowe. Remont polegał na wymianie kul, łożysk i przekładni. Związane to było z demontażem starych części i założeniem nowych. Przy remontach pieców wnioskodawca pracował około 3 lat. Wykonywał również montaż rurociągów na estakadach. Wnioskodawca jako monter ciął i łączył rury, które następnie były spawane przez spawaczy. Praca odbywała się na wysokości od 0 do 12 metrów. Od momentu uzyskania uprawnień spawalniczych wnioskodawca rozpoczął pracę jako spawacz. Przeprowadzał remont i montaż rurociągów pyłowych. Pracował na wysokości. Rurociągi znajdowały się na estakadzie na wysokości 6-7 metrów i miały długość ponad 600 metrów. Wnioskodawca wykonywał prowizoryczne rusztowania. Przywiązany był pasami bezpieczeństwa. Pracował w kasku i fartuchu ochronnym. Wycinał przy pomocy palnika acetylo-tlenowego stare rury i w ich miejsce spawał nowe. W brygadzie wnioskodawcy tylko on był spawaczem. Następnie pracował na wydziale saletry, gdzie również wymieniał rurociągi. Były one bardziej skomplikowane, miały liczne wygięcia i kolanka. Pracował również na budowach w W., przy budowie P., K. i L.. Był delegowany do pracy za granicą jako spawacz do NRD i Czechosłowacji. W Czechosłowacji spawał rurociągi do budowy elektrowni atomowej w Ż.. W Niemczech wnioskodawca montował zwałowarki – maszyny wykorzystywane w kopalni odkrywkowej. Miały

one wysokość kilku pięter. Wnioskodawca wykonywał ich orurowania (zeznania wnioskodawcy – k. 34v-35v, 68v, zeznania J. B. – k. 56-56v, zeznania J. S. (1) – k. 56v-57, zeznania A. T. – k. 57-57v).

Powyższy stan faktyczny ustalony został na podstawie powołanych dowodów. Akta osobowe wnioskodawcy z przedsiębiorstwa (...) zostały wystawione przez pracodawcę i były autentyczne. Zawierały pieczęcie i podpisy osób uprawnionych do działania w imieniu pracodawcy. Były prawidłowo przechowywane. Nie były kwestionowane przez strony.

Przesłuchani w sprawie świadkowie to osoby obce dla wnioskodawcy. J. B. pracował w M. w latach 1972-2000. Początkowo był monterem, a od 1976 roku pracował na stanowisku spawacza. Miał kontakt z wnioskodawcą przez cały okres zatrudnienia. Jest uprawniony do emerytury, którą nabył w obniżonym wieku emerytalnym. J. S. (1) był zatrudniony w M. w latach 1973-2000 jako monter-spawacz, a ostatnio monter. Okresowo pracował z wnioskodawcą w tej samej brygadzie przy okazji pracy w Zakładach (...) i w NRD. Świadek nabył prawo do emerytury na skutek wyroku Sądu Okręgowego z dnia 17 czerwca 2014 roku sygn. akt VII U 2475/13, którym zmieniono decyzję organu rentowego odmawiającą świadkowi przyznania prawa do emerytury. Sąd Okręgowy uznał za pracę w warunkach szczególnych okres zatrudnienia w przedsiębiorstwie (...), gdzie J. S. (2) wykonywał czynności spawacza (k. 39-47 akt VIII U 2475/13). A. T. w latach 1975-1980 pracował na stanowiskach ślusarza i spawacza. Świadcowie pracowali wspólnie z wnioskodawcą i mieli możliwość zaobserwowania wykonywanych przez niego obowiązków w trakcie pracy. Zeznawali logicznie, spontanicznie i szczerze. Niektórych szczegółów nie byli w stanie sobie przypomnieć jednak jest to zrozumiałe z uwagi na znaczny upływ czasu. Treść tych zeznań w powiązaniu z twierdzeniami wnioskodawcy oraz treścią akt osobowych wnioskodawcy pozwoliła na jednoznaczne ustalenie faktycznie wykonywanych przez wnioskodawcę czynności w trakcie całego okresu zatrudnienia. Świadcowie jednoznacznie wskazali, że wnioskodawca nie wykonywał nigdy czynności ślusarza. Zastosowanie tego rodzaju stanowiska nie było związane z faktycznie wykonywanymi czynnościami, lecz zaszerogowaniem wnioskodawcy do odpowiedniej stawki wynagrodzeniowej. Wnioskodawca pracował początkowo jako monter, a od czasu, kiedy uzyskał uprawnienia spawalnicze jako spawacz. Okoliczność ta nie wynika ze znajdujących się w aktach osobowych wnioskodawcy angaży, gdzie wskazano, że jako spawacz wnioskodawca rozpoczął pracę dopiero od dnia 19 lutego 1979 roku. Mając jednak na uwadze konsekwentne i spójne zeznania świadków i wnioskodawcy w tym przedmiocie, które są zgodne z doświadczeniem życiowym, Sąd przyjął, że wnioskodawca rozpoczął pracę spawacza z datą uzyskania uprawnień. Praca wnioskodawcy odbywała się w przeważającej części na wysokości, gdyż rurociągi prowadzone były na estakadach usytuowanych na wysokości kilku metrów. Zeznania te były zgodne z twierdzeniami wnioskodawcy, za wyjątkiem drobnych nieistotnych nieścisłości jak np. wielkość typowej brygady. Sąd uznał je za wiarygodne, podobnie jak zeznania wnioskodawcy.

W ocenie Sądu Okręgowego zgromadzony materiał dowodowy pozwala na przyjęcie, że wnioskodawca wykonywał pracę w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w okresach, kiedy pracował jako spawacz. Tylko bowiem wówczas pracę w warunkach szczególnych wykonywał stale. W trakcie pracy przy czynnościach montera co prawda wnioskodawca przez znaczą część czasu pracował na wysokości. Jednak zdarzało się, że nie miało to zawsze miejsca. Z tego względu nie można uznać, że charakter tej pracy był utrzymany stale. Pracę spawacza wnioskodawca wykonywał w okresach: od dnia 30 marca 1976 roku do dnia 6 marca 1991 roku, od dnia 2 lipca 1996 roku do dnia 31 grudnia 1996 roku i od dnia 4 sierpnia 1997 roku do dnia 31 grudnia 1997 roku (15 lat, 10 miesięcy i 3 dni) wskazaną w wykazie A, dziale XIV poz. 12 - Prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym, załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748 ze zm.), mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Emerytura taka przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o

przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Od 1 stycznia 2013 roku nie jest wymagane rozwiązanie stosunku pracy przez ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Według art. 32. ust. 2 za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Ustęp 4 stanowi natomiast, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z § 2 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Według § 3 cytowanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Natomiast § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Jednocześnie przepis art. 1 § 2 rozporządzenia stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego wnioskodawca w niniejszym postępowaniu udowodnił staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 15 lat, 10 miesięcy i 3 dni. Oznacza to, że spełnia on przesłankę 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych. Pozostałe przesłanki nie były sporne. Zaskarżoną decyzję należało zatem zmienić i ustalić W. C. prawo do emerytury począwszy od dnia(...) roku, tj. od dnia złożenia wniosku o emeryturę.

W tym stanie rzeczy, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.